

55 éves a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Irodalmi analitikus bibliográfiája

Idén 55 éves a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár *Irodalmi kritikák, tanulmányok bibliográfiája*. Vannak, vagyunk jó néhányan olvasók, könyvtárosok, akiknek a megnevezés talán így ismerősebb: a FSZEK *Irodalmi bibliográfiája* vagy a FSZEK *Irodalmi analitikus bibliográfiája*. A hivatalos az elsőként említett, de valójában mindhárom nevére hallgat az ünnepelt. Ötvenöt év, ez a kevés vagy sok idő, emberi léptékkal mérve egy javakorabeli ember életidejének felel meg. Aki ötvenöt éves, még nem öregember, de már túljutott élete delelőjén. Másképpen igaz ez a könyvtári bibliográfiák „életidejére”; egy, az 55. évében járó bibliográfia szinte már önálló intézménynek számít, de mindenképpen több mint fél évszázadon át épített, kitartó, rendszeres munkával létrehozott hagyománynak és örökségnek.

A „mi” bibliográfiánk (sértődés ne essék, nyilván ugyanígy miénknek tekintjük a Szociológiai és a Budapest-bibliográfiát is) 1961-ben indult hosszúra tervezett útjára, és az akkori idők könyvtári elgondolásai és kilátásai szerint évről évre számlálhatatlan katalóguscédulát készült magába integrálni. És valóban, így, ilyen metodikával épült-gyapodott harmincegynéhány éven keresztül. Mígnem őt is utolérte az oly igen korjellemző paradigmaticus változás, amely különösképpen az *információra* nézvést igaz: a számítógépesítés és digitalizálás. Így már 1989/90 után megkezdődött az Irodalmi bibliográfia számítógépre vitele, a retrospektív katalógus konverziós munkák, miáltal megjelenési formája már nem cédulakatalógusra hajazott, sokkal inkább egy könyvtári adatbázisra. Az adatrögzítés és adatkezelés a könyvtári berkekben akkoriban igen népszerű Textar program segítségével történt, amelyet még ma is meglepéssel használnak intézményi környezetben. Bár volt időszak, amikor a munkafolyamatok hét-nyolc könyvtáros munkaidejét igényelték, megérte a fáradság, ugyanis 1993-ra számítógépre került a teljes Irodalmi bibliográfia, helyben használat esetén immár online formában hozzáférhetővé váltak a bibliográfiai rekordok. Az éves gyarapodások külső felhasználóknak az Arcanum Adatbázis Kft. fejlesztéseként 1998-tól CD-ROM-on, úgynevezett „FSZEK CD”-n kerültek rögzítésre, majd értékesítésre. A könyvtár- és bölcsészettudományokkal bármilyen

kapcsolatban lévő intézmények, legyenek akár az ország legeldegottabb szegletében, adtak annyit a presztízsükre, hogy évente frissítsék állományukat. 2004-től az adatbázis már hozzáférhető a világhálón is, bárki számára szabadon felhasználhatóan.

Az Irodalmi bibliográfia adatbázis formájában épült 2007 tavaszáig (ekkor megközelítőleg 75.500 tételt tartalmazott), amikor az informatikai fejlesztések lehetővé tették, hogy a kurrens feldolgozás rekordjai egyenesen az OPAC-ba, az elektronikus katalógusba kerüljenek. Az adatbázis teljes betöltésére – a kompatibilitás kidolgozása, majd némi korrekciós és ellenőrzési munkálatok után – a 2015-ös évben került sor. Jelenleg az Irodalmi bibliográfia több mint 112.000 tételt tartalmaz, amely tételek tartalmi kibontásának segítségével sajátos formában tükröződik, leképeződik a hatvanas évektől kezdődően napjainkig a magyar és részben a világirodalom hazai recepciója. Mértékadó irodalmi és könyvtári vélemények és belátások szerint nem képezheti vita tárgyát, hogy a FSZEK Irodalmi kritikák, tanulmányok bibliográfiája nélkülözhetetlen a folyamatosan magas szakmai minőségű oktatás-nevelés, kutatás és munka fenntartásához. Ami pedig a naprakészséget illeti: vezető napilapjaink irodalmi vonatkozású cikkei, könyvismertetői és recenziói, írókkal készített interjúi még aznap megjelennek feldolgozott tételek és megjeleníthető rekordok formájában, bármely informálódni kívánó felhasználónak elérhetően az Irodalmi bibliográfiában. Ki lehet próbálni.

Koncz Károly

Irodalmi kritikák, tanulmányok bibliográfiája

1961-2006

Szerkesztette: Pesti Ernő

Készült a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban

Szoftver:

Arcanum Adatbázis

Budapest, 2006

Minden jog fenntartva!

Kiegészítéseket, adatjavításokat, kérdéseket szívesen fogadunk
a konczk@fszek.hu címen.

Utolsó frissítés: 2007. április 10.